AUTOALAN KESKUSLIITTO

VNS 10/2025 vp

Lausunto valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

27.2.2026

Tero Lausala toimitusjohtaja
Autoalan Keskusliitto AKL

AKL – parempaa toimintaympäristöä jäsenyrityksille

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma – Autoalan Keskusliiton päähuomiot ja suositukset

1. Tieliikenneinfrastruktuurista tulee pitää huolta

- Tieliikenneinfrastruktuurin ylläpidon rahoitus tulee jatkossa kytkeä tieliikenteestä kannettuihin veroihin.
- Perusväylänpidon lisäksi liikenteen kehittämisessä on keskityttävä liikennejärjestelmän kehittämiseen laajasti etenkin digitalisaation ja autonomisen liikkumisen edistämisessä.
- EU:n rahoitusinstrumentteja ml. sotilaalliseen liikkuvuuteen liittyviä rahoitusmahdollisuuksia tulee hyödyntää täysimääräisesti.

2. Tieliikenteen energiatehokkuutta ja päästöjen vähentymistä tulee voimakkaasti edistää

- ETS2 tulot tulee kohdentaa liikenteen päästövähennyksiä tukeviin toimenpiteisiin, liikenteen energiasiirtymän vauhdittamiseen ja siihen liittyvien kustannusten alentamiseen tieliikenteessä
- Tieliikenteen energian kulutuksen laskua käyttövoimamurroksen ansiosta ei tule jarruttaa: vähä- ja nollapäästöisille ajoneuvoille ei tule asettaa uusia verorasitteita vaan niiden käyttöönottoa tulee sen sijaan edistää. Tärkeää on kuluttajakysynnän vahvistaminen vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnassa, latausinfran kehittäminen sekä yritysten ajoneuvokannan päästöjen alentamisen tukeminen.
- Autokannan uusiutuminen edistää liikenneturvallisuutta ja ympäristönäkökulmasta liikennejärjestelmäsuunnitelman strategisten tavoitteiden saavuttamista
- Liikenteen sähköistyminen ja mm. vedyn ja biopolttoaineiden käytön lisääntyminen paitsi tehostaa energian käyttöä tieliikenteessä myös parantaa Suomen omavaraisuutta ja huoltovarmuutta, kun riippuvuus fossiilisista polttoaineista vähenee

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Perusennuste Suomen henkilöautokannan kehityksestä

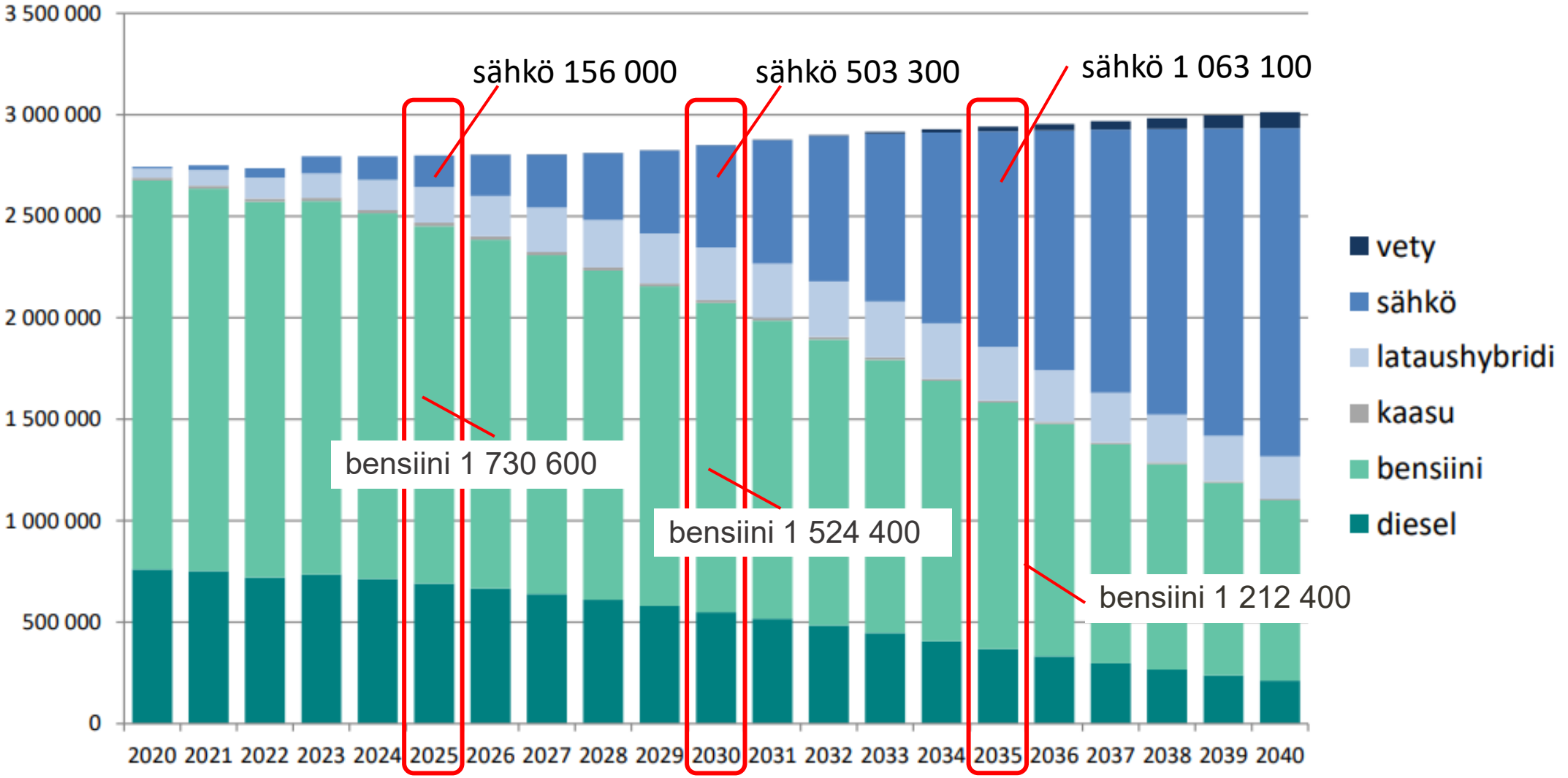

2025

- Sähköautoja 6% autokannasta
- Sähköautoja 36% ensirekisteröinneistä

2030

- Sähköautoja 18% autokannasta
- Sähköautoja 70% ensirekisteröinneistä

2035

- Sähköautoja 36% autokannasta
- Sähköautoja 94% ensirekisteröinneistä

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Liikenteen merkitys logistisen kilpailukykymme vahvistamisessa

- geopoliittinen tilanne, toimintaympäristön muutokset ja Suomen sijainti etäällä keskeisistä markkinoista haastavat liikennejärjestelmää ja saavutettavuutta
- monipuoliset liikkumismahdollisuudet ovat suomalaisten hyvinvoinnin ja elinkeinoelämän kilpailukyvyn tärkeitä edellytyksiä. Suomessa maan sisäisistä kuljetuksista noin 90 % kulkee teillä
- tehokas perusväylänpito on yrityksille tärkeä tavaraliikenteen saavutettavuutta parantava tekijä
- lisäksi on tärkeää, että liikenteen verotuksella saatuja varoja kohdennetaan liikennejärjestelmän kehittämiseen laajasti, huomioiden myös tulevaisuuden haasteet ja mahdollisuudet, esim. teknologian kehitys ja digitalisaatio
- EU:n rahoitusinstrumentteja liikennejärjestelmän kehittämiseen tulee hyödyntää laajasti. On tärkeää varmistaa, että EU-rahoituksen mahdollisuudet eivät jää hyödyntämättä sen takia, että kansallinen osuus jää budjetoimatta.
- Suomen tulee pyrkiä hyödyntämään täysimääräisesti mahdollinen sotilaallisen liikkuvuuden EU-rahoitus.

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Liikenteen energiatehokkuuden parantaminen ja autokannan uusiutuminen ovat keskeisessä roolissa päästötavoitteiden saavuttamiseksi

- autokannan kierron nopeuttaminen on tärkeää liikenteen päästövähennysten nopeuttamiseksi
- oleellista on kuluttajakysynnän vahvistaminen vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnassa, latausinfran kehittäminen, teknologianeutraalisuus päästötavoitteiden saavuttamisessa sekä mm. yritysten ajoneuvokantojen päästöjen alentamisen tukeminen
- Liikenteen energiatehokkuuden parantaminen on keskeisessä roolissa päästötavoitteiden saavuttamiseksi ja myös kilpailukyvyn vahvistamisessa
- Liikenteen sähköistyminen ja mm. vedyn ja biopolttoaineiden käytön lisääntyminen paitsi tehostaa energian käyttöä tieliikenteessä myös parantaa Suomen omavaraisuutta ja huoltovarmuutta, kun riippuvuus fossiilisista polttoaineista vähenee

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Liikennejärjestelmän kehityksen tulee tukea liikennesektorin käyttövoimamurrosta siirryttäessä fossiilisista polttoaineista hiilineutraaleihin käyttövoimiin

- Liikenteen verotus on jakeluvelvoitteen ohella vaikuttavin tieliikenteen päästötoimi. Liikenteen verotuksen uudistamisessa on säilytettävä vahva ympäristötavoitteiden mukainen ohjaus.
- Erityisen tärkeää on, ettei vähä- ja nollapäästöisille ajoneuvoille aseteta uusia verorasitteita.
- Täyssähköisten työsuhdeautojen verokannusteen jatkuminen ja myös yritysten tuotantokäytössä olevien autojen päästöjenvähentämistavat, joita voisi olla esim. alv-vähennysoikeus, ovat toimiva tapa vähentää liikenteen päästöjä
- Säännölliset romutuspalkkio-ohjelmat, jotka ohjaavat nollapäästöisten autojen hankintaa, ovat kustannustehokas toimi vähentää tieliikenteen päästöjä
- 2028 alkavan polttoaineen jakelun päästökaupan ETS2 tulot tulee kohdentaa liikenteen päästövähennyksiä tukeviin toimenpiteisiin, liikenteen energiasiirtymän vauhdittamiseen ja siihen liittyvien kustannusten alentamiseen tieliikenteessä
- käyttövoimasiirtymässä tulee huomioida teknologianeutraali lähestymistapa